

HÖGSKOLAN
DALARNA

Handläggningsordning för utvärderingar av huvudområden och utbildningsprogram

Beslut: UFN 2013-04-17

Reviderad 2015-10-07

Dnr: DUC 2013/684/10

Gäller fr o m: 2013-04-17

Ansvarig för uppdatering: Sekreterare UFN

Inledning

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) ansvarar för granskning av förutsättningarna att ge examen och för uppföljande granskning av kvalitet i Högskolan Dalarnas utbildning.

Granskningsarbetet är till stor del delegerat till områdesnämnderna (ON). Granskningsarbetet sker delvis i egen regi, delvis med hjälp av externa sakkunniga. Avsikten med detta dokument är att ge en översikt över det granskningsarbete som nämnderna är involverade i och specifikt sammanfatta rutinerna för uppföljande granskning.

Utöver den granskning som ligger på nämndernas ansvar sker uppföljning av Högskolans övergripande kvalitetsarbete samt uppföljning av Högskolans verksamhet inom ramen för årsplaneringscykeln. Ansvar för detta vilar på Rektors kvalitetsråd, där nämnderna har insyn genom att dekan och prodekan ingår.

Det finns två möjliga vägar för en student att nå examen inom ett huvudområde. Dessa är via:

- studier i ett utbildningsprogram, eller
- studier av individuella kurser samt självständigt arbete som sammantaget ger examen inom området.

För utbildningar som leder till yrkesexamen finns ofta möjlighet att även få en generell examen inom ett huvudområde. I sådana fall måste examensmålen uppfyllas för båda dessa examina.

Att examensmålen uppnås är centralt oavsett om examen uppnås genom studier i program eller fristående kurser. Kvalitetsgranskning och -uppföljning sker främst genom (ansvarig):

- granskning av utbildningsplaner i samband med fastställande och revision (områdesnämnd),
- kursplaner i samband med fastställande och revision (akademichef)
- granskning av ansökningar om examenstillstånd inom huvudområden (UFN),
- uppföljning av examenstillstånd inom huvudområden och yrkesutbildningar (områdesnämnd, med bistånd av externa sakkunniga),
- förberedande intern granskning inför Universitetskanslersämbetets granskning av examenstillstånd (områdesnämnd),
- tematiska granskningar av huvudområdes- och programövergripande aspekter (UFN/områdesnämnd).

Granskning av utbildnings- och kursplaner

Utbildningsplanen författas enligt Manual för utbildningsplaner (Dnr: DUC 2011/2094/10). Mallen för utbildningsplan finns på intranätet (<http://www.du.se/sv/Intranat/Du-Jag/Hjalp--Stod/Kurs---Utbildningsplaner/Utbildningsplaner-Stod/>).

Förslag till nya eller reviderade befintliga utbildningsplaner skickas till den arbetsgrupp som UFN inrättat för ”mottagning och initial granskning av formalia rörande utbildningsplaner” (arbetsgruppen för formaliagranskning) med representanter från UFK, examensfunktionen och antagningen. Arbetsgruppen har i förhand bestämda inlämnings- och mötesdatum (<http://www.du.se/sv/Intranat/Du-Jag/Hjalp--Stod/Kurs--->

[Utbildningsplaner/Utbildningsplaner-Stod/](#)). Till mötet där en utbildningsplan ska beredas av arbetsgruppen för formaliagranskning kan programansvarig kallas. Utbildningsplaner är juridiska dokument som reglerar åtagandena mellan högskolan och studenten. Formaliagranskningen avser att säkra att dessa är tydliga och formellt korrekta.

Med förslaget till utbildningsplanen bifogas en ifylld blankett (Bilaga 1) som i matrisform visar med vilka examinationsformer examensordningens och programmets lärandemål (förväntade studieresultat) examineras i utbildningsprogrammets kurser. Matriser för generella och yrkesexamina finns för nedladdning på intranätet (<http://www.du.se/matriser-examensmal>). Med utlåtande från arbetsgruppen för formaliagranskning och den ifyllda matrisen som grund granskas utbildningsplanerna av den områdesnämnd som ansvarar för utbildningsprogrammet. I regel sker beredning i samband med nämndens ordinarie beredningsmöte och planen fastställs vid efterkommande nämndmöte. Vid beredningen sker dialog med programansvarig. Programansvarig medverkar normalt inte när beslutet fattas, men kan bjudas in till nämndmötet vid behov. Områdesnämnden ska särskilt beakta utbildningsprogrammets innehåll, om utbildningsprogrammet av utbildningsplanen att döma kan genomföras med hög kvalitet samt om utbildningsplanen tydliggör innehållet.

Beredning av kursplaner sker inom den organisation som akademichef har beslutat med stöd av Utbildnings- och forskningskansliet (UFK). Ansvar för att fastställa kursplaner vilar på akademichef. Vid fastställandet ska det ifyllda matrisdokumentet beaktas.

Granskning av ansökningar om huvudområden

Högskolor med statlig huvudman har generellt tillstånd att utfärda högskoleexamen, kandidatexamen och magisterexamen¹.

Begäran om att få inrätta ett nytt huvudområde görs i verksamhetsplanen för berörd akademi varefter rektor kan ge ett verksamhetsuppdrag att ansöka. Ansökan skrivs av ämnesföreträdare eller den som akademichef utser. Riktlinjer för ansökan finns fastställda i Handläggningsordning och kvalitetskrav för inrättande av kandidat- och magisterexamen vid Högskolan Dalarna (Dnr: DUC 2010/1546/10)².

Beredning och beslut av examenstillstånd på kandidatnivå

Granskningen av ansökningar om examenstillstånd på kandidatnivå utförs av UFN:s utskott för granskning av examenstillstånd tillsammans med en representant för berörd områdesnämnd. I ett första steg bedöms om ansökan utgör ett tillräckligt beslutsunderlag. Detta sker genom en intern genomgång följt av intervju med ansvarig för ansökan till vilken muntliga och skriftliga synpunkter framförs, vilka utgör grund för revidering och förtydligande av ansökan. När ansökan uppfyller kraven på beslutsunderlag bedömer ledamöterna den individuellt och redovisar sina uppfattningar på en särskild blankett vilka arkiveras. Grundat på bedömningarna beslutar utskottet om den ska rekommendera inrättande av huvudområdet eller ej och skriver ett kortfattat utlåtande. UFN fattar sedan beslut med ansökan och utlåtandet från utskottet som grund.

¹ I de fall examenstillstånd har återkallats av Universitetskanslersämbetet måste lärosätet ansöka för att få examenstillstånd.

² [http://www.du.se/Global/dokument/Styrdokument-ny/Utbildning/4%20Handl%c3%a4ggningsordning/Handl%c3%a4ggningsordning%20och%20kvalitetskrav%20f%c3%b6r%20inr%c3%a4ttande%20av%20kandidat-%20och%20magister-examen%20\(2010\).pdf](http://www.du.se/Global/dokument/Styrdokument-ny/Utbildning/4%20Handl%c3%a4ggningsordning/Handl%c3%a4ggningsordning%20och%20kvalitetskrav%20f%c3%b6r%20inr%c3%a4ttande%20av%20kandidat-%20och%20magister-examen%20(2010).pdf)

Beredning och beslut av examenstillstånd på magisternivå

Vid ansökan om examenstillstånd på magisternivå tillkommer också en extern granskning. Processen är identisk med den för kandidatansökan fram till dess utskottet godkänt ansökan som beslutsunderlag. Därefter utser utskottet två externa ämnessakkunniga på förslag från ansvariga för ansökan. De sakkunniga granskar den reviderade ansökan och gör platsbesök, varefter de inlämnar individuella yttranden på en särskild blankett om de stödjer eller avråder från inrättande av huvudområdet. UFN:s utskott har dessa yttranden som grund för sin rekommendation tillsammans med sin egen bedömning. Beslutsunderlaget till UFN utgörs därmed av ansökan, de sakkunnigas yttranden och utskottets rekommendation.

Beredning och beslut av examenstillstånd på master- och forskarnivå

Examenstillstånd på master- och forskarnivå liksom för yrkesexamina och konstnärliga examina kan beviljas av Universitetskanslersämbetet efter ansökan från Högskolan undertecknad av rektor. UFK erbjuder stöd vid utveckling av ansökan. UFN:s utskott för granskning av examenstillstånd ska ge synpunkter på preliminära versioner av ansökan. Innan rektor beslutar om ansökan ska skickas in till Universitetskanslersämbetet gör UFN en bedömning om det finns kvalitetsmässiga förutsättningar för att kunna utfärda de examina ansökan gäller och om UFN därför ställer sig bakom ansökan.

I de fall Universitetskanslersämbetet beviljar examenstillstånd på master- eller forskarnivå sker det inom ett område som i ansökan definierats av högskolan och inom vilket högskolan själv får inrätta huvudområden respektive forskarutbildningsämnen. UFN beslutar om inrättande av huvudområden för masterexamen efter beredning av utskottet för granskning av examenstillstånd. UFN beslutar även om inrättande av forskarutbildningsämnen inom ett område för forskarexamen efter beredning av forskarutbildningsnämnden (FUN). När det gäller huvudområden och forskarutbildningsämnen som granskats i ansökan till Universitetskanslersämbetet behövs ingen ytterligare beredning.

Uppföljning av examenstillstånd inom huvudområden och yrkesutbildningar

I nämndernas arbete är uppföljning och kvalitetsgranskning av huvudområden och utbildningsprogram central. Granskningarna är delegerade till områdesnämnderna som genomför dem med stöd av externa sakkunniga. Områdesnämnden upprättar en långtidsplan för granskning av de huvudområden och yrkesprogram som ligger inom deras respektive ansvarsområden. Närmare planering av förestående granskningar görs i verksamhetsplanen för följande år. För att akademierna ska kunna förbereda sig och tillsätta resurser för granskningarna ansvarar områdesnämnderna för att meddela berörda huvudområdesföreträdare/programansvariga och akademichefer om vilka granskningar som är förestående inför att akademiernas verksamhetsplaner ska skrivas. Områdesnämnderna har dock möjlighet att på förekommen anledning genomföra granskningar med kortare varsel.

Granskningens fokus och omfattning

Granskningen genomförs av områdesnämnden med stöd av externa sakkunniga, och i dialog med den utbildning som granskas. Granskningen gäller om Högskolans examina, både generella och yrkesexamina uppnår examensordningens mål och berör såväl utbildningens förutsättningar, processer som resultat.

Inför granskning ska företrädare för områdesnämnden informera lärarlagen i berörd utbildning om syftet med granskningen och vad den innefattar, samt även inhämta deras eventuella önskemål om ytterligare aspekter som bör granskas.

Förutsättningar och processer granskas utifrån en självvärdering, vars innehåll beskrivs nedan. Huvudområdesföreträdare och/eller programansvarig för yrkesexamen ansvarar för att dokumentet upprättas. Det finns en mall för självvärderingen (Bilaga 2), men områdesnämnden väljer vad granskningen ska omfatta och den specifika utformningen. Under författandet av självvärderingen ska stöd ges från områdesnämnden. När dokumentet har färdigställts genomför områdesnämnden en hearing med företrädare för utbildningen i avsikt att förtydliga självvärderingen och få en bättre grund för analysen i granskningsrapporten.

För att kunna utvärdera om examensmålen uppnås måste det beaktas hur dessa är uppbrutna på program mål och kursmål, hur kursmålen examineras samt om det sker en successiv fördjupning. Detta sker främst genom granskning av utbildnings- och kursplaner, samt utifrån de matriser som fyllts i inför fastställande av utbildningsplaner (Bilaga 1). I de fall ifyllda matrisdokument saknas kan områdesnämnden begära in sådana från programansvariga respektive huvudområdesföreträdare i samband med granskningen.

Resultaten följs även upp genom granskning av examensarbeten. Granskningen av examensarbeten görs för att avgöra om dessa håller vetenskaplig standard samt att de bidrar till att uppfylla examensordningens lärandemål. UFN:s utskott för granskning av examenstillstånd ansvarar för att tillhandahålla kriterier som ska användas vid granskningen.

Extern granskning

Områdesnämnden utser två externa ämnessakkunniga på förslag från ämnesföreträdare, huvudområdesföreträdare eller programansvarig för yrkesexamen. De sakkunniga granskar främst den tidigare nämnda självvärderingen. Innan denna skickas till de externa sakkunniga ska den ha beretts av områdesnämnden i samråd med författarna. Den externa granskningen omfattar även platsbesök, eventuellt via Connect, om inte områdesnämnden beslutar annorlunda. Granskarna skriver individuella yttranden på en särskild blankett (Bilaga 3). Dessa yttranden utgör underlag för områdesnämndens granskningsrapport.

Granskning av examensarbeten

I områdesnämndernas uppföljning av huvudområden ingår granskning av examensarbeten. Dessa granskningar kan utgöra en del av de rutinmässiga utvärderingarna av huvudområden och yrkesprogram eller utföras separat. Avsikten är inte att göra en överprövning av betygssättningen, utan istället att bidra till utvecklingen av huvudområdenas arbete med olika delar av examensarbetets kvalitet, samt indirekt om handledning och examination sker på ett tillfredsställande sätt. Normalt görs bedömningen av examensarbetena med hjälp av externa ämneskompetenta granskare, men områdesnämnden ska själva göra en bedömning av granskade examensarbeten, då slutgiltigt utlåtande görs av nämnden.

Normalt väljs fem examensarbeten ut per granskning. Områdesnämnden beslutar över hur arbeten för granskning väljs ut. Före granskningen identifieras dessa.

Granskningen utförs normalt av två externa ämneskompetenta lärare som läser samtliga examensarbeten och gör en individuell bedömning. Områdesnämnden gör även en bedömning av arbetena, så att minst två ledamöter eller utsedda lärosätess interna granskare läser varje arbete. Ledamöter som ingår i lärarlaget i berört huvudområde eller yrkesprogram ska inte medverka i granskningen av examensarbeten. I de fall områdesnämndens ledamöter inte kan tillgodogöra sig

innehållet i examensarbeten, t.ex. beroende på att de är skrivna på ett språk de inte behärskar, beslutar områdesnämnden om hur den ska skaffa sig underlag att värdera de externa granskarnas utlåtanden. Möjliga vägar är att involvera ytterligare sakkunniga, eller att begära in huvudområdesföreträdarens eller programansvarigs kommentarer till bedömningen.

Det finns ett särskilt bedömningsprotokoll (bilaga 5) som beslutats av UFN. Det finns ett antal kriterier som ska bedömas, de flesta enligt skalan ”I hög grad”, ”I tillfredsställande grad”, ”I bristande grad”, ”Inte alls”, och kommenteras. Bedömningarna samlas under fem aspekter och rubriker, ”Ämnesval och problemställningar”, ”Kunskapsbas”, ”Genomförande”, ”Resultatredovisning” och ”Allmänt”, för vilka det ska ges ett samlat omdöme enligt skalan ”Utmärkt kvalitet”, ”Acceptabel kvalitet” och ”Bristande kvalitet”. Slutligen görs en totalbedömning enligt samma skala som aspekterna.

Områdesnämnden kan välja att anpassa mallen till respektive granskning genom att lägga till och ta bort frågor.

Dokumentation, rapportering och uppföljning av granskning

1. Områdesnämnden dokumenterar granskningen i en *granskningsrapport* med nämndens analys som utgör grund för nämndens utlåtande. Granskningsrapporten ska föredras för lärolaget innan den fastställs och innan områdesnämnden fattar beslut om utlåtande. Även avdelningschef eller annan representant för akademien bör inbjudas till detta tillfälle.
2. Områdesnämndens *utlåtande* skrivs på en särskild blankett där slutsatserna av det som berörts i granskningsrapporten skrivs i punktform under rubrikerna Styrkor, Utvecklingspotential och Krav på åtgärder (Bilaga 4). Utlåtandet delges UFN.
3. Utlåtandet kommuniceras även till huvudområdesföreträdare och programansvariga samt akademichef, vilka därefter alltid ska upprätta en *utvecklingsplan*. I samband med att utlåtandet kommuniceras bestäms när eventuella brister ska vara åtgärdade. Utvecklingsplanen tjänar som underlag för områdesnämndens fortsatta uppföljning och dialog med huvudområdet eller programledningen, och som underlag för akademiernas verksamhetsplaner.

Högskolan anser det viktigt att kvalitetsarbetet är synligt. Dokumentationen av granskningen i form av huvudområdets/yrkesprogrammets *självvärdering*, externa *sakkunnigyttranden*, områdesnämndens *granskningsrapport*, områdesnämndens *utlåtande* samt huvudområdets/yrkesprogrammets *utvecklingsplan*, kommer därför efter genomförd granskning att publiceras på Högskolans webb.

Om det vid uppföljningen fastställs att allvarliga kvalitetsbrister kvarstår involveras akademichef och dekaner i diskussion om fortsatta åtgärder. Om områdesnämnden eller dekaner anser att det kan finnas skäl att återkalla examenstillstånd måste frågan utredas vidare av utskottet för granskning av examenstillstånd och därvid låta huvudområdesföreträdare eller programansvarig för yrkesprogram samt akademichef komma med synpunkter. Beslut om återkallat examenstillstånd fattas av UFN.

Innehåll i självvärdering

Till företrädare för de huvudområden/program som ska granskas skickas ett dokument ut bestående av statistikuppgifter som ska kommenteras och frågor som ska besvaras. Mallen för detta dokument framgår av bilaga 2 och består av nedanstående punkter. Områdesnämnden har

rätt att utesluta, komplettera eller omforma innehållet i mallen beroende på granskningens och verksamhetens karaktär.

1) Huvudområdets eller yrkesprogrammets speciella kunskapsbidrag och dess profil vid Högskolan Dalarna

Beskrivning av huvudområdets eller yrkesprogrammets inriktning och avgränsning, t ex uttryckt i termer av de förmågor som studierna kommer att leda till. Detta är särskilt betydelsefullt för huvudområden, eftersom examensmålen uppfyllande granskas utifrån definitionen av huvudområdet.

2) Akademisk miljö och lärarkompetens

Beskrivning av den kritiska och kreativa miljön i utbildningen. En tabell över verksamma lärare och fördelningen av deras arbetstid enligt senaste läsårets slutgiltiga TGS begärs ifyllt av avdelningschef. Komplettering görs med hänsyn till eventuella sentida förändringar. Kommentar görs beträffande de förutsättningar lärarkompetensen ger för att kunna ge undervisning av hög kvalitet och för att studenterna ska kunna uppnå examensmålen.

3) Forskningsförankring och forskningsaktivitet

Forskningsförankringen av utbildningen ska beskrivas och lärarnas medverkan i aktuella forskningsprojekt och deras vetenskapliga publicering under senaste treårsperiod ska fyllas i.

4) Utbildningens organisation

Tabeller över helårsstudenter, helårsprestationer, prestationsgrad och antalet utfärdade examina för de senaste två åren begärs från UFK. Kommentar görs om relationen mellan lärarkapacitet och antalet helårsstudenter samt eventuellt speciella förhållanden som påverkar prestationsgraden.

5) Skriftliga arbeten.

Här ska formell utbildning i vetenskapligt skrivande beskrivas liksom hur studenterna får kommentarer på sitt vetenskapliga skrivande som gör att de kan utveckla det. Vidare ska omfattningen av handledning i examensarbetet samt förekomst av extern granskning av examensarbeten anges.

6) Omvärldsbevakning

Här ska beskrivas vilka övergångsmöjligheter som finns till studier på nästa nivå och möjligheterna att i sin helhet tillgodoräkna utbildningen om studenterna fortsätter på nästa nivå vid ett annat lärosäte. Vidare ska anges hur man strävar efter att utveckla utbildningen genom omvärldsanalys och benchmarking vid andra lärosäten.

7) Anställningsbarhet/användbarhet

Formerna för hur arbetsmarknaden bevakas ska anges, liksom hur arbetsmarknaden för studenterna ser ut.

8) Studentinflytande

Formerna för hur studenterna ges inflytande över utbildningen och hur de uppmanas att delta i utveckling och utvärdering av utbildningen ska beskrivas, och om de medverkar vid kurslag, programråd, branschråd eller dylikt. Åtgärder som vidtagits föranledda av kursutvärderingar ska anges. Om kursvärderingar och kursutvärderingar eventuellt inte alltid genomförts måste förklaring ges³.

³ Högskoleförordningen kap 1 § 14 lyder: "Högskolan skall ge de studenter som deltar i eller har avslutat en kurs en möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering som anordnas av högskolan. Högskolan skall sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten skall hållas tillgängliga för studenterna." Rutinerna finns formaliserade i "Regler för kursutvärderingar vid Högskolan Dalarna" (DUC 2009/1668/10; [http://www.du.se/Global/dokument/Styrdokument-ny/Utbildning/3%20Regel/Regler%20f%c3%b6r%20kursutv%c3%a4rderingar%20\(2009\).pdf](http://www.du.se/Global/dokument/Styrdokument-ny/Utbildning/3%20Regel/Regler%20f%c3%b6r%20kursutv%c3%a4rderingar%20(2009).pdf)).

9) Internationalisering

Tolkningen av innebörden av ett internationellt perspektiv i utbildningen beskrivs. Uppgifter om lärar- och studentutbyte hämtas från verksamhetsberättelsen och kommenteras. Se även Bilaga 6.

10) Hållbar utveckling, mångfald och jämställdhet

Beskrivning av hur man inom utbildningen arbetar med hållbar utveckling, samt jämställdhet och mångfald med avseende på lärar- och studentrekrytering, utbildningsinnehåll och forskningsinriktning.

11) Framtidsperspektiv

Framtidsplaner om prioriterad utveckling på kort och längre sikt ska beskrivas. Utmaningar och utvecklingsstrategier diskuteras, liksom eventuell profilering och utbildningens långsiktighet vad gäller kompetens och resurser.

Granskning av ämnen utan examenstillstånd

I examina kan ingå kurser i ämnen som inte ingår i huvudområden. Sådana kurser kan granskas inom ramen för utbildningsprogram, eller vara föremål för speciella granskningar i områdesnämnden. Sådana specialgranskningar följer i stort sett samma form som granskningar av huvudområden, men är mindre omfattande och innefattar i regel inte extern granskning. Formerna och omfattningen av granskningen bestäms av områdesnämnden.

Tematiska undersökningar

Områdesnämnden gör vid sidan av ämnesgranskningar även tematiska undersökningar som kan vara huvudområdesövergripande och som även kan beröra flera områdesnämnders verksamhetsfält. UFN har ansvar för att upprätta en granskningsplan över sådana tematiska undersökningar som UFN och områdesnämnderna avser att ta initiativ till. Detta gör att aktiviteterna ska kunna samordnas. Exempel är på teman är internationalisering, nätbaserat lärande och examination, studenters kontakttid, verksamhetsförlagd utbildning, handledning av examensarbeten, jämställdhet och mångfald. Till sådana teman som områdesnämnden kan välja att analysera hör även anställningsbarhet (alumnuppföljning, avnämningaruppföljning) och omvärldsanalys – benchmarking (beskrivning och jämförande analys av motsvarande program vid ett antal andra lärosäten).

Bilaga 2

Mall för självvärdering till uppföljande granskning av huvudområden och utbildningsprogram

Granskningen förväntas kunna ge besked om faktorer som indikerar en risk för att kvaliteten i examen inte kan upprätthållas. Ett sådant besked kan föranleda att examensrätten dras in eller, om behov föreligger, en fördjupad granskning. Underlaget ifylls och lämnas till respektive områdesnämnd. Vissa uppgifter tillhandahålls genom UFK:s försorg och vissa andra bör framgå av verksamhetsberättelsen. Områdesnämnden granskar och för dialog med huvudområdets företrädare. Ett sammanfattande omdöme formuleras och lämnas till UFN.

1 Huvudområdets speciella kunskapsbidrag och dess profil vid Högskolan Dalarna

Beskriv huvudområdets huvudsakliga vetenskapliga grund, dess avgränsning inom det egna vetenskapliga fältet och till andra närliggande ämnesområden. Detta kan lämpligen uttryckas i termer av de förmågor som studierna avser att leda till.

2 Akademisk miljö och lärarkompetens

Beskriv den akademiska miljön, t.ex. seminarieverksamhet och det vetenskapliga utbytet, pedagogisk utveckling och det pedagogiska samtalet.

Underlag: tabell över lärare verksamma det senaste läsåret (*uppgifter utifrån senaste läsårs slutgiltiga TGS begärs in av avdelningschef*).

Namn/ födelseår	Akademisk titel ämne/ yrkes- examen	Befattning	Tidsbegräns- ning	Omfattning av heltid i %	Uppskattad tjänstgöring % av heltid senaste året inom huvudområdet				Högskole- pedagogisk utb. poäng
					Grund	Avanc	Forsk	Adm	

- Kommentera tabellen:
- Kommentera nyliga förändringar och möjliga/planerade förändringar:

3 Forskningsförankring och forskningsaktivitet

• Medarbetares medverkan i aktuella forskningsprojekt - ange tidsperiod för medverkan och finansiering.

Namn	Projekt	Ämne	Tidsperiod	Finansiering

- Publicerade forskningsresultat enligt DiVA under perioden de senaste tre åren.

Författare	Titel	År

- Redogör för undervisningens forskningsanknytning.
 - Handledning och undervisning i sökning och utnyttjande av vetenskapliga (primära) publikationer:
 - Förekomst av vetenskapliga publikationer i kurslitteraturen:
 - Faktisk studentmedverkan i högre seminarier:
 - Studentdeltagande i forskningsprojekt:

4 Utbildningens organisation

- Helårsstudenter, helårsprestationer och prestationsgrad för de senaste två åren, fördelade på nivåer enligt nedan. Studenter i nätbaserad utbildning redovisas särskilt.

Uppgifter tillhandahålls av UFK.

År 1	Grundnivå	Avancerad-	Totalt
Helårsstudenter			
Helårsprestationer			
Prestationsgrad %			
År 2	Grundnivå	Avancerad-	Totalt
Helårsstudenter			
Helårsprestationer			
Prestationsgrad %			

Tabellen kommenteras:

- Antal kandidatexamina respektive magisterexamina utfärdade under de senaste två åren.
Uppgifter tillhandahålls av UFK.

	År 1	År 2
Magisterexamina		
Kandidatexamina		

Uppgifterna kommenteras:

- Åtgärder för att få en hög genomströmning till examen som samtidigt försäkrar att examensmålen uppfylls:

- Studenternas uppskattade arbetsinsats:

5 Skriftliga arbeten

- Hur sker formell undervisning i vetenskapligt skrivande?
- Ange i vilka kurser studenterna gör skriftliga arbeten där vetenskaplig form kommenteras:
- Ange antal handledningstimmar för examensarbete och kommentera handledningsform:
- Hur genomförs examensarbetskursen vad gäller handledning, examination och bedömningskriterier:
- Hur genomförs extern (från annat lärosäte) bedömning av examensarbete för kandidat- respektive magisterexamen? Ange formerna för denna granskning:

6 Omvärldsbevakning

- Redogör för övergångsmöjligheter till studier på nästa nivå och möjligheterna att i sin helhet tillgodoräkna utbildningen från Högskolan Dalarna:
- Åtgärder för omvärldsanalys och benchmarking mot andra lärosäten:
- Nätverk av kontakter med närliggande utbildningar och angränsande ämnen och ämnesområden

7 Anställningsbarhet/användbarhet

- Former för bevakning av arbetsmarknad:
- Deltagande i branchråd eller motsvarande:
- Hur ser arbetsmarknaden ut?

8 Studentinflytande

- I vilka former kan studenterna ges inflytande över utbildningen?
 - förekommer medverkan i kurslag, programråd, branschråd etc?:
 - förekommer andra former för studentinflytande än kursvärdering samt de ovan nämnda?:
- Ange tillfällen när kursvärderingar och kursutvärderingar inte genomförts. Kommentera:
- Redovisa åtgärder som vidtagits föranledda av kursutvärderingar:

- Redogör omfattning av olika åtgärder som genomförts för att uppmuntra studenterna att medverka i utveckling, planering och utvärdering av utbildning inom huvudområdet:

9 Internationalisering

- Redovisning av för huvudområdet relevant lärartutbyte på internationell nivå under de senaste tre åren (Underlag från verksamhetsberättelsen):
- Redovisning internationellt studentutbyte under de senaste tre åren:
- Beskriv hur ett internationellt perspektiv tolkas och genomförs inom huvudområdet i kurser och program.

10 Hållbar utveckling, mångfald och jämställdhet

Högskolelagen föreskriver att högskolorna i sin verksamhet ska främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa. För att utbildning av god kvalitet ska kunna garanteras ska vidtagna åtgärder för jämställdhet och mångfald beskrivas.

- Ange hur man inom huvudområdet arbetar med jämställdhets- och mångfaldsfrågor ifråga om lärar- och studentrekrytering, utbildningsinnehåll och forskningsinriktning.
- Ange hur man inom huvudområdet arbetar för en hållbar utveckling.

11 Framtidsperspektiv

- Redovisa vilka möjligheter och utmaningar det finns för verksamheten under den närmaste femårsperioden samt hur dessa ska mötas.
- Redovisa framtidsplaner och prioriterad utveckling på kort och längre sikt. Beskriv eventuell profilering av utbildningen.

Diskutera utbildningens stabilitet och långsiktighet vad gäller lärarkompetens och resurser.

Bilagor

- Förteckning över examinatorer och externa medgranskare.
- Programutvärderingar för de senaste två åren (om detta ej framgår av verksamhetsberättelsen).
- Förteckning över examensarbeten i huvudområdet de senaste två åren, både på grundnivå och på avancerad nivå (om sådana genomförts) - betyg och betygskriterier ska framgå.

Bedömning efter extern granskning av huvudområde eller yrkesprogram

Huvudområde/yrkesprogram: Klicka här för att ange text. Nivå (grund/avancerad): Välj ett objekt.

1. Värdering av profilen på huvudområdet och huvudområdets avgränsningar i ett nationellt och internationellt perspektiv:
Klicka här för att ange text.

Lärarkompetens:

- 2.a. Kompetensdjup och kompetensbredd i förhållande till huvudområdets/programmets omfattning och examensnivån (Tillfredsställande/Ej tillfredsställande):

Välj ett objekt.

2. b. Handledarkapacitet och -kompetens (Tillfredsställande/Ej tillfredsställande):

Välj ett objekt.

- 2.c. Pedagogisk kompetens (Tillfredsställande/Ej tillfredsställande):

Välj ett objekt.

- 2 d. Kommentar gällande lärarkompetens:

Klicka här för att ange text.

- 3 a. Önskvärd kompetensförstärkning. Om kompetensförstärkningen betraktas som nödvändig innebär det att förutsättningarna för verksamheten kan ifrågasättas.

Efterfrågad kompetens	Nödvändig/Önskvärd
Klicka här för att ange text.	Välj ett objekt.
Klicka här för att ange text.	Välj ett objekt.
Klicka här för att ange text.	Välj ett objekt.
Klicka här för att ange text.	Välj ett objekt.

- 3 b. Kommentar gällande kompetensbehov:

Klicka här för att ange text.

4. Forskningsmiljö och forskningsaktivitet i relation till huvudområdets inriktning:

Klicka här för att ange text.

Utbildning:

5. Värdering av lärandemål i kurs- och i förekommande fall utbildningsplaner i förhållande till examensmål och utbildningens inriktning:

Klicka här för att ange text.

6. Värdering av progressionen i utbildningen:

Klicka här för att ange text.

7. Förefaller utbildningen vara på rätt nivå (Ja/Nej)? Välj ett objekt.

8. Förefaller studenterna få en tillräcklig förberedelse inför examensarbetet?

Klicka här för att ange text.

9. Synpunkter på examensarbetskursens upplägg, samt handledning och examination av examensarbetet:

Klicka här för att ange text.

10. Värdering av hur utbildningen förbereder för yrkeslivet:

Klicka här för att ange text.

11. Värdering beträffande internationalisering, jämställdhet och mångfald samt hållbar utveckling:

Klicka här för att ange text.

12. Värdering av studenters möjligheter att påverka utbildningens upplägg och genomförandet av undervisningen:

Klicka här för att ange text.

Sammanfattning:

- 13 a. **Styrkor** inom huvudområdet:

Klicka här för att ange text.

- 13 b. **Svagheter** inom huvudområdet:

Klicka här för att ange text.

- 13 c. **Möjligheter** för framtida utveckling:

Klicka här för att ange text.

- 13 d. **Sårbarhet** för förändringar:

Klicka här för att ange text.

14. Övriga synpunkter eller frågor:

Klicka här för att ange text.

Ort och datum: Klicka här för att ange text. **den** Klicka här för att ange datum.

Namn: Klicka här för att ange text.

Titel: Klicka här för att ange text.

Utlåtande efter genomförd granskning

Datum

Områdesnämndenhar genomfört kvalitetsgranskning av

Dialog mellan nämnd och representanter för utbildningen har förts denom nämndens tolkning och analys av granskningsunderlaget.

Styrkor

- ...
- ...
- ...

Utvecklingspotential

- ...
- ...
- ...

Krav på åtgärder

- ...
- ...
- ...

En utvecklingsplan ska upprättas i samråd med akademien och tillsändas

Områdesnämnden senast.....

För områdesnämnden

.....

Ordförande

Granskningsmall för examensarbete

Uppsats nr: []

Författare: []

Titel: []

Examensarbete i []

År: []

Ämnesval och problemställningar

Är problemområdet/upsatsämnet relevant för yrkeslivet som utbildningen är inriktat på?

*Klicka för att ge omdöme*⁴ Kommentar: []⁵Är problemområdet/upsatsämnet relevant i förhållande till huvudområdet/
utbildningsprogrammet?*Klicka för att ge omdöme* Kommentar: []

Är problemet tydligt formulerat? Framgår det varför undersökningen har gjorts?

Klicka för att ge omdöme Kommentar: []

Är problemet rimligt komplext i förhållande till examensnivån?

 Ja Nej, för elementärt eller begränsat Nej, för komplext eller omfattande

Kommentar: []

Är syfte/mål/frågeställningar tydliga, klara och detaljerade? Är avgränsningen lämplig?

Klicka för att ge omdöme Kommentar: []

Görs forskningsetiska överväganden?

 Ja Nej, borde ha gjorts Nej, behövs inte Kommentar: []Samlat omdöme för Ämnesval och problemställningar: *Klicka för att ge omdöme*⁶

Kommentar: []

Kunskapsbas

Framgår det att författaren kan relatera till huvudområdets vetenskaplig grund?

Klicka för att ge omdöme Kommentar: []

Framgår det att författaren behärskar den teoretiska ramen kring frågeställningarna?

Klicka för att ge omdöme Kommentar: []

Framgår det alltid tydligt vad som är hämtat från källor och vad som är studentens egen tolkning?

⁴ Bedömning enligt skalan: *I hög grad, I tillfredsställande grad, i låg grad, Inte alls*⁵ Ingen begränsning på kommentarsfältens storlek⁶ Samlat omdöme ges enligt skalan: *Utmärkt, OK, Vissa brister, men acceptabelt, Inte acceptabelt*

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är referenserna relevanta och tillräckligt omfattande med hänsyn till frågeställningar och nivå? Används primära publikationer som genomgått refereegranskning i rimlig omfattning?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är påståenden som görs belagda med relevanta referenser? Är källförteckningen tillräckligt tydlig för att läsaren ska kunna hitta och värdera källorna?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Samlat omdöme om Kunskapsbas: *Klicka för att ge omdöme* Kommentar:

Genomförande

Är valda metoder relevanta i förhållande till frågeställningar och tidigare forskning?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Redovisas överväganden som ligger bakom valet av metoder?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är materialet väl valt med hänsyn till frågeställningarna?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Tillämpas metoden så att resultatet blir vederhäftigt?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Samlat omdöme om Genomförande: *Klicka för att ge omdöme* Kommentar:

Resultatredovisning

Svarar resultaten mot frågeställningarna?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är redovisningen av resultat tydligt? Framhålls viktiga resultat?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är eventuella figurer, tabeller och ekvationer tydliga? Refereras dessa på ett riktigt sätt?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Görs tydlig skillnad på resultatpresentation och resultatdiskussion?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Diskuteras metodens betydelse för resultaten?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Diskuteras resultaten mot tidigare kunskapsläge?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är slutsatserna välgrundade och relevanta i förhållande till frågeställningar och resultatet?
Görs bedömningar utifrån relevanta samhälleliga och etiska aspekter?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Samlat omdöme om Resultatredovisning: Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Allmänt

Används ett klart, korrekt och ändamålsenligt språk?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är framställningen rimligt stringent och koncentrerad?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Speglar titeln innehållet i uppsatsen? Är titeln informationstät och precis?

Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Är abstract/sammanfattning kort och koncis? *Klicka för att ge omdöme*

Tas det centrala fram och undviks det irrelevanta? *Klicka för att ge omdöme*

Är abstract fristående utan referenser till texten eller externa källor? *Klicka för att ge omdöme*

Kommentar:

Samlat omdöme om Allmänt: Klicka för att ge omdöme Kommentar:

Bedömning av uppsatsen: Ge samlat omdöme.⁷

Kommentar:

Datum:

Bedömarens underskrift och namnförtydligande:

.....

⁷ Bedömning av uppsatsen görs enligt skalan: *Hög kvalitet, Acceptabel kvalitet, Bristande kvalitet*

Riktlinjer för utvärdering av internationalisering inom grundutbildning och forskarutbildning vid Högskolan Dalarna

Bakgrund

Högskolan Dalarna har de senaste åren genomgått stora förändringar när det gäller den internationella verksamheten. Samtidigt som globaliseringen har ökat, har internationaliseringen av högre utbildning blivit alltmer accentuerad och Högskolan verkar numera i en globaliserad värld där både gränsöverskridande konkurrens och samverkan ökar. Högskolans internationaliseringsåtagande beskrivs bland annat i högskolelagen: ”Högskolorna bör vidare i sin verksamhet främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden”⁸. Integreringen av globala perspektiv i vår verksamhet är en av förutsättningarna för att upprätthålla och förbättra kvaliteten i densamma.

Regleringsbrevet för universitet och högskolor betonar att en fördjupning av internationaliseringen är viktig då den ger studenter förståelse för omvärlden och bidrar till att utveckla de mest framgångsrika utbildnings- och forskningsmiljöerna. Högskolans verksamhet ska vara av hög kvalitet i ett internationellt perspektiv, samtidigt som det ska finnas tydliga internationella inslag och globalt tänkande i vår lär- och arbetsmiljö. Internationaliseringsperspektiven ska alltså genomsyra hela vår verksamhet och ”vara en angelägenhet för samtliga medarbetare och studenter, såväl på campus som på nätet”⁹.

Detta innebär att högskolan behöver utveckla en internationell miljö, där det internationella perspektivet är integrerat i utbildning och forskning, och att högskolan behöver bygga långsiktiga relationer, strategiska nätverk och avtal om internationellt samarbete.

Högskolan Dalarna har under de senaste åren nischat sig som varande i framkant när det gäller nätbaserat lärande, och våra studenter läser i allt större utsträckning nätbaserat, vilket skapar nya möjligheter vad gäller internationalisering.

Syftet med detta dokument är att upprätta riktlinjer för kvalitetssäkring av internationaliserings arbete inom grundutbildning och forskarutbildning vid Högskolan Dalarna.

Definition av internationalisering

Med internationalisering vid Högskolan Dalarna avses att globala perspektiv, interkulturell förståelse samt internationellt samarbete och rörlighet genomsyrar grundutbildning och forskarutbildning.

Genom att integrera globala perspektiv i kurser och utbildningar kan vi bidra till en positiv hållbar samhällsutveckling, en utveckling som bygger på förståelse mellan kulturer och kunskap om de globala utmaningar världen står inför idag.

⁸ Högskolelag 1992: 1434, 1 kap § 5

⁹ Policy för internationalisering, Högskolan Dalarna 2013

Genom samarbeten och utbyten med lärosäten i andra länder samt rekrytering av internationella studenter ges lärare och studenter möjlighet att ytterligare vidga sina perspektiv. Förutom ökad kunskap och förståelse kommer ett ökat kontaktskapande att ge förutsättningar för nya idéer och bättre kvalitet inom både utbildning och forskning och stärka såväl individen som det omgivande samhället.

Riktlinjer för utvärdering av internationalisering

1. Globala perspektiv och interkulturell förståelse är integrerade i Högskolans grundutbildning och forskarutbildning

Med globala perspektiv brukar ofta avses en förståelse för globala förhållanden och hur den pågående globaliseringen innebär ett allt större ömsesidigt beroende mellan länder och regioner. Med interkulturell förståelse brukar ofta avses en förståelse för att människor uppfattar världen på olika sätt och att ens eget sätt endast är ett av många alternativ.

Frågor som bör ingå i utvärderingen:

- A. Vilka aspekter av internationalisering är särskilt viktiga för huvudområdet/ämnet/programmet?
- B. Finns det examensmål som specifikt berör globala perspektiv och/eller interkulturell förståelse?
- C. Finns det mål i en eller flera kursplaner som specifikt berör globala perspektiv och/eller interkulturell förståelse? Ange vilka kurser och ge exempel på mål.
- D. Hur examineras dessa lärandemål? Ge exempel.
- E. Finns det andra inslag i kursupplägg och lärmoment som främjar globala perspektiv och interkulturell förståelse, som inte syns i mål och examinationer (t.ex. kurslitteratur, samarbete med internationella studenter, gästforskare etc.)?

2. Internationella möten är en integrerad del av all grundutbildning och forskarutbildning för att öka förståelsen för olika kulturer

Frågor som bör ingå i utvärderingen:

- F. I vilken mån erbjuder huvudområdet/ämnet/programmet internationellt attraktiva utbildningar på campus och på nätet?
- G. Hur beaktas möjligheten till utbytesstudier i utbildningsplan och kursplaner?
- H. Hur synliggörs och marknadsförs fysiska eller nätbaserade mobilitetsfönster under utbildningen
- I. Hur många in- och utresande lärare har deltagit i utbytesverksamhet under de senaste tre åren och under vilka former?
- J. Hur många in- och utresande studenter har deltagit i utbytesverksamhet under de senaste tre åren?

- K. I vilken utsträckning deltar lärare i internationella forsknings- och utvecklingsprojekt samt internationella nätverk?
- L. I vilken utsträckning används nätbaserade synkrona möten som en interkulturell mötesplats i program och kurser?

3. Utvecklingsmöjligheter och stöd

Frågor som bör ingå i utvärderingen:

- M. Vilka möjligheter och hinder finns för att utveckla arbetet med internationalisering inom huvudområdet/ämnet/programmet?
- N. Vilket stöd har huvudområdet/ämnet/programmet fått från akademiledning och avdelningschef när det gäller resurser för internationalisering, t.ex. kostnader för resor och arbetstid?
- O. Vilket stöd har huvudområdet/ämnet/programmet fått via högskolegemensamma medel/stödpersoner för sitt internationaliseringsarbete?